

ZDRAVÝ ROZUM

Společensko-politický občasník

číslo 06/2008

www.szr.cz

TÉMA MĚSÍCE: DŮCHODCI – OHROŽENÝ DRUH?

Počet důchodců roste

Faktem je, že se počet důchodců v České republice neustále zvyšuje. Momentálně se počet starobních důchodců pohybuje kolem 2 miliónů. Poněvadž daňových poplatníků je cca 5 miliónů, znamená to, že na jednoho starobního důchodce připadá 2,5 poplatníka. A bude hůř. Prognóza demografického vývoje není vůbec optimistická – v hrubých číslech je zobrazena v tab. č. 1:

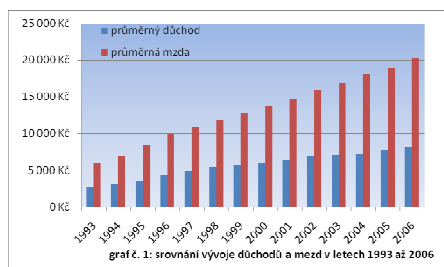
věk	r. 2005	r. 2030	r. 2050
0 - 14 let	1,5 mil.	1,3 mil.	1,2 mil.
15 - 64 let	7,2 mil.	6,5 mil.	5,3 mil.
65 a více let	1,5 mil.	2,3 mil.	2,9 mil.
celkem	10,2 mil.	10,1 mil.	9,4 mil.

tab. č. 1: výhled demografického vývoje

Proč, když důchodců neustále přibývá, hovoříme o ohroženém druhu? Poněvadž se jedná o skupinu obyvatelstva, která je zřejmě nejvíce ohrožena současnou "reformou". Problém je především v tom, že reálné důchody jsou velmi nízké. Od r. 1989 téměř vůbec nevzrostly. Důchody v současnosti dosahují přibližně 105% úrovně roku 1989! Tomu se říká "pokrok". Z takto nízkých důchodů nelze žít, ale pouze přežívat. Při současné inflaci, která přesahuje 7% (a u důchodců je třeba vzít v úvahu, že jejich spotřebitelský koš je jiný, takže je ceny drtí ještě více), je životní situace většiny důchodců velmi tíživá.

Nůžky mezi mzdami a důchody se rozevírají

Dalším problémem je, že se nůžky mezi reálnými mzdami a reálnými důchody neustále vší a více rozevírají (viz graf č. 1).

Poměr průměrného důchodu k hrubé mzdě poklesl z 47% v r. 1993 na 39% v r. 2006 a poměr průměrného důchodu k čisté mzdě poklesl z 60% v r. 1993 na 52% v r. 2006. Z čísel je jasné, že na sociálním pojištění se vybírá méně, než by si důchodci zasloužili. Dá se to chápat jako jeden z projevů neucty současné vládnoucí garnitury ke stáří. Jinými slovy - vyšší životní úroveň lidí v produktivním věku je do určité míry

dána opomíjením nároků seniorů. Není potom divu, že narůstá sociální napětí ve společnosti.

Valorizace důchodů, aneb volby se blíží

Velmi komicky působí avizované zvyšování důchodů od srpna. Načasováno je úmyslně před krajskými a senátními volbami. Je známo, že důchodci zpravidla volí toho, kdo je u moci. Představitelé vlády svými vystoupeními v masmédiích tak dokonale vymyjí seniorům mozky, že ti poté mají pocit, že jejich důchod je výsledkem usilovné práce celé vlády. Neuvěřitelně populistický krok je ten, že všichni důchodci – bez ohledu na výši svého důchodu – dostanou přidáno stejně. Tento postup – jak sami tvrdí představitelé vlády – bude použit pouze tentokrát (účelově před volbami). V budoucnu by se valorizace důchodů měla vrátit do standardních kolejí – tedy k procentuálnímu nárůstu. Tím jsme probrali pouze první část metody cukru a biče (tedy cukr). Bičem lze nazvat záměr vlády prodloužit věk odchodu do důchodu.

Proč prodloužovat věk odchodu do důchodu?

O nepříznivém demografickém vývoji jsme se již zmínili. Ale je opravdu nutné prodloužovat věk na 65 let (od r. 2030)? V této souvislosti není od věci se podívat, jak vypadá srovnání se světem – viz tab. č. 2 (r. 2004).

země	muži	ženy
EU 25	60,9	60,4
Belgie	59,1	59,6
Česká republika	61,3	58,9
Francie	58,4	59,4
Itálie	60,9	61,0
Německo	61,4	61,1
Polsko	60,0	55,8
Rakousko	59,4	58,2
Řecko	60,3	58,8
Slovensko	60,3	57,0
Spojené království	62,9	61,4
Španělsko	61,5	62,9
Švédsko	63,1	62,4

tab. č. 2: věk odchodu do důchodu

Jak je vidět, Česká republika se nijak dramaticky neliší od ostatních evropských států. Muži odcházejí do důchodu přibližně o půl roku později, než je průměr EU, ženy naopak dříve – a to o jeden a půl roku.

Pokračování na str.2

SLOUPEK PŘEDSEDY

KOSOVO - ZRADA!

Je velice smutné, že my, se zkušeností Mnichova, jsme se připojili ke stádu. Nikdo, kdo má zdravý rozum, nechápe, jak může Evropa, která se potýká s nejproduktivnějším artiklem procházejícím právě přes území Kosova, to jest s drogami, jak může tato Evropa bezmyšlenkovitě uznávat stát, který bude ze všech možných důvodů problémem pro sousední země. Už nyní vidíme ty samé problémy, které nastartovaly proces uznání albánského Kosova, v Makedonii. Na řadě je Černá Hora, a jih Srbska (Sandžak).

A teď k domácím aspektům politiky uznání samostatnosti Kosova. Nechápu, kdo hlasuje pro knížete Schwarzenberga, že se opět umísťuje velmi vysoko na žebříčku popularity našich politiků. Vždyť to je on, spolu s Alexandrem Vondrou, kdo stojí za vším, proti čemu je většina našich občanů (uznání Kosova, radar). Buďto se žebříčky vyrábějí na požádání mocných anebo lidé nevědí, co činí. Jsou proti radaru, ale je jim sympatický jeho největší zastánce. A je mi líto, že jsme uznáním samostatnosti Kosova zradili zemi, která v našich těžkých dobách (1938, 1968) vždy stála při nás.

Mgr. Petr Hannig

Pokračování ze str. 1

DŮCHODCI – OHROŽENÝ DRUH?

V délce života zaostáváme

Jaký je vztah mezi věkem odchodu do důchodu a střední délkou života nám ukazuje tab. č. 3 (r. 2004):

země	muži	ženy
Belgie	75,3	81,8
Česká republika	72,5	79,2
Francie	75,8	83,3
Itálie	76,6	82,7
Německo	75,6	81,7
Polsko	70,0	78,5
Rakousko	76,0	81,9
Řecko	76,4	81,6
Slovensko	70,2	78,4
Spojené království	75,8	80,8
Španělsko	76,0	82,9
Švédsko	78,1	82,6

tab. č. 3: střední délka života

Je zřejmé, že za nejspolehlivějšími zeměmi z hlediska střední délky života zaostáváme cca o 3 roky. Velmi nepříznivě vynívá kombinace obou klíčových údajů např. ve srovnání s Rakouskem. Obyvatelé Rakouska odcházejí do důchodu dříve než my a užijí si jej mnohem déle. Do toho je třeba připočíst třetí klíčový údaj – a to výdaje na důchody v % HDP – tab. č. 4 (r. 2004).

Opravdu žijeme v sociálním státu?

Srovnání je skutečně velmi nelichotivé. Ekonomika jede, nezaměstnanost je nízká, tak kde ty peníze jsou?! Nemluvě o tom, že státní rozpočet je permanentně v deficitu.

země	% HDP
EU 25	12,3
Belgie	11,1
Česká republika	8,4
Francie	13,1
Itálie	14,7
Německo	13,3
Polsko	13,3
Rakousko	14,3
Řecko	12,9
Slovensko	7,3
Velká Británie	10,7
Španělsko	9,2
Švédsko	12,6

tab. č. 4: výdaje na důchody v % HDP

POZN.: Co se týká výdajů na důchody, je třeba uvést, že ty v ČR zahrnují jak starobní důchody (tvoří cca 70% výdajů), tak také invalidní (cca 20% výdajů) a pozůstalostní (10% výdajů).

Uvádí se, že posunutím hranice na 65 let by se mělo do r. 2030 ušetřit cca 80 mld. Ale proč by se vlastně měla hranice odchodu do důchodu posouvat? Střední délka života se u lidí, kterých se týká toto prodloužení věku odchodu do důchodu, zvyšuje jen velmi pomalu – viz tab. 5.

rok narození	muži	ženy
1955	66,6	71,6
1965	67,1	73,4
1990	67,6	75,4
2000	71,7	78,4

tab. č. 5: střední délka života podle r. narození

Jak je vidět z tabulky, střední délka života mezi lety 1955 a 1990 se zejména u mužů téměř nezměnila. Reálnou nadějí, že se dožijí vyššího věku, mají až lidé narození v tomto tisíciletí. Ze všech těchto údajů se zdá, že horizont 2030 (pro odchod v 65-ti letech), by se měl posunout někde k roku 2050.

Starší pracovníci jsou diskriminováni

Dalším problémem je zaměstnávání pracovníků ve vyšším věku. Nemají a ani nemohou mít (zpravidla po letech dřiny) stejnou výkonnost jako mladší pracovníci. Bývají častěji nemocní, trápí je různá zdravotní omezení. Zaměstnavatelé mohou mít vůči nim i předsudky. Tomu pak odpovídají nižší výdělky.

O co tedy jde?

O co tedy ve skutečnosti vládě jde? Zdá se, že hlavním důvodem je povinné důchodové (příjmové) pojištění (opt - out). Vláda se snaží prosadit úplně stejný princip jako u poplatků ve zdravotnictví – tzn. zákonem nařídit platby soukromým subjektům (mimo systém státního pojištění). „Naštěstí“ nás v tomto snažení předběhlo Slovensko a naše vláda je momentálně vydešená z následků tohoto kroku. Přejít na průběžného systému si navíc vyžadá prostředky na překlenovací období – tedy výborná záminka pro další privatizaci (ČEZ, Budvar, ČSA, ruzyňské letiště, ...).

Nízká výkonnost penzijních fondů

Již dnes mnoho lidí vložilo dobrovolně své peníze do penzijních fondů. Ale jedná se většinou o směšné částky (průměrná položka nedosahuje ani 500 Kč), které nemohou nijakým zásadním způsobem zvýšit příjmy v důchodovém věku. Navíc hospodaření fondů není příliš efektivní – výnosy jsou těsně nad úrovní inflace (cca 3,5% ročně). Když to srovnáme s úrokem, jaký vláda navrhla u státního dluhopisu v souvislosti s církevními restitucemi, je v tom obrovský nepoměr.

Co s tím?

Jaké je tedy řešení – co říká zdravý rozum? Hlavním pilířem musí zůstat průběžný systém. Tento pilíř je nejjistější (penzijní fondy i přes státní dozor mohou zkrachovat apod.) – ovšem až na jednu „maličkost“ – musejí být děti.

Sice se mluví v současnosti o baby boomu, ale situace není vůbec tak růžová, jak vypadá. Graf č. 2 ukazuje vývoj porodnosti na území ČR.

Je zřejmé, že počet narozených dětí dosáhl svého maxima na přelomu 19. a 20. století. Během první světové války došlo k obrovskému propadu. Na grafu jsou patrné dvě populační vlny, které mají přímou souvislost se současností. První trvala mezi lety 1940 až 1948, kdy se v průměru ročně rodilo 200 000 dětí. Druhá populační vlna spadá do sedmdesátých let – tzv. Husákovy děti. V letech 1973 až 1979 se rodilo v průměru cca 180 000 dětí ročně.

Silné ročníky odcházejí do důchodu

Lidé narození za války či bezprostředně po ní nyní odcházejí do důchodu. Jednak přestávají přispívat do penzijního systému a sami začínají čerpat. Druhým efektem je citelný pokles nezaměstnanosti – na pracovním trhu za ně není náhrada. Početní síla ročníků, které vstupují na pracovní trh, je mnohem nižší. V letech 1983 až 1990 se rodilo v průměru ročně 130 000 dětí.

Lidé narození v sedmdesátých letech nyní zakládají rodiny. Počet narozených dětí se opět přehoupl přes 100 000 dětí ročně. Ovšem k prosté reprodukci je třeba, aby se rodilo až 180 000 dětí ročně. Sice existuje prognóza, že se míra porodnosti zvýší ze současných 1,2 dítěte až na 1,6 v roce 2030, ale stále to je málo. Zejména s ohledem na absolutně nízký počet matek bude počet obyvatel klesat. Pro srovnání: současná porodnost - Francie: 1,9, Švédsko: 1,7, Itálie: 1,2, Slovensko: 1,2 (údaje r. 2002).

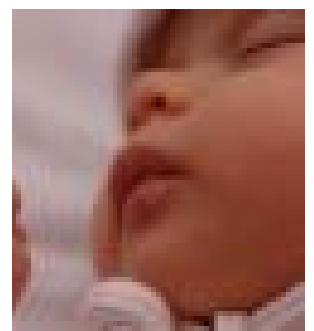
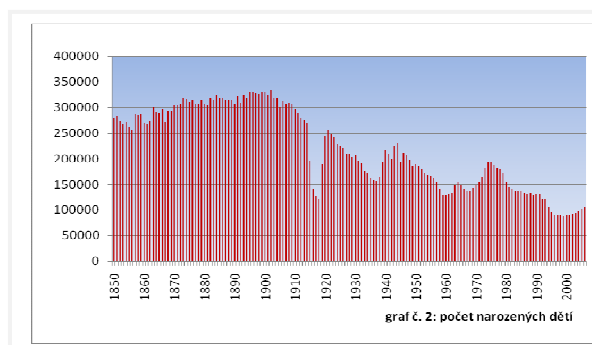
Děti jsou naše budoucnost

Stát musí ekonomicky zvýhodnit ty občany, kteří mají děti (a současně pracují). Dělo se tak v sedmdesátých letech, dělají to tak ve Švédsku. Ostatně před časem proběhla v médiích zpráva, že děti budou moci připlácet na důchod svých rodičů přímo. Pravdou je, že většina evropských států má problémy se svými penzijními systémy. Je třeba situaci sledovat a poučit se tam, kde se to daří vyřešit lépe. Naši důchodci by si jistě přáli, aby mohli stejně jako Němci či Rakušané jezdit v létě na Malorku.

Konec českého národa?

Pokud stát nebude situaci řešit, resp. bude úbytek obyvatelstva (pracovních sil) řešit pomocí přistěhovalců, hrozí v ne tak nedohledné době zánik našeho národa. Možná, že je to ale záměr samotné přírody. Brání se přelidnění planety a tak je vlastně ráda za každou vládu, která ji jde na ruku (kdekoli na světě). Inu, jak se říká: každý národ má takovou vládu, jakou si zaslouží. My jsme dlouhou dobu po volbách v r. 2006 neměli žádnou, nyní máme tuto.

Redakce ZR

DOŠLO DO REDAKCE

Vážení, zasílám Vám tuto moji **úvahu nad "Návodem na použití českého zdravotnictví v roce 2008"**, kterou vydalo ministerstvo zdravotnictví a skutečně mne popudily argumenty na kterých je zavedení poplatků, nikoliv nějaká reforma v tomto resortu, postaveno.

Po skutečně důkladném přečtení tohoto dokumentu, musí obyčejný občan této země nezbytně dojít k závěru, že autor této "brožurky, která by nám měla napomoci chovat se jako partneři a zákazníci zdravotníků" (citováno z úvodu pana ministra), nemá ponětí o tom, jak prostý občan žije a s jakým rozmyslem musí se svými finančními prostředky nakládat.

Typický Čech - opilec, kuřák a hazardní hráč?

Je nesmírně malá a pro většinu populace urážející argumentace o převažujících výdajích českého člověka na alkohol, tabák, hazardování s financemi v loteriích a sázkách. Je opravdu malé postavit na tomto tvrzení obhajobu těchto poplatků a navíc tyto poplatky vedle těchto, podle pana ministra hříšně vyhozených peněz, hodnotit, respektive velebit jaké symbolické.

V kapitole II. "Naplánujte si svůj zdravotní rozpočet" s tipy, jak se připravit na nové změny, plánovat osobní finance a na co se ptát lékaře a lékárníka se nachází sedm šťastných rad.

Rada druhá doporučuje udělat si soupis budoucích výdajů, seznam hříšných výdajů, tj. takových, které vynaložíme na položky, které buď vyloženě škodí, nebo jsou samy o sobě neutrální, ale jejich nadměrná spotřeba je škodlivá – alkohol, cigarety, hamburgery a další perly rychlého občerstvení, jídlo navíc atd..

Důchodci se přejídají!

Na ministerstvu vytvořili tabulku bilance času stráveného při zdravých a nezdravých aktivitách fiktivních manželů Ocáskových, doporučující pohybové aktivity, což je pochvalné. Úsměvné je, že se uvažuje o nezdravých aktivitách s přejídáním a to tak, že 21x týdně, tedy pravděpodobně 3x denně. Že na přejídání v takovém měřítku prostý občan nemá, se může přesvědčit každý – viz **modelový výpočet měsíčních nákladů**.

Brožurka doporučuje následující: "A ptejte se stále dokola sami sebe: Pijete alkohol, pijete do polopita? Kouříte? Přestaňte! Jíte hamburgery – víte kolik stojí jeden? Můžete za jeden tučný hamburger navštívit třikrát lékaře? Kolikrát navštívíte rychlé občerstvení ročně? Jste ochotni snížit počet těchto návštěv na polovinu? Nevychází vám to finančně? Podívejte se na další položky vašeho osobního nebo rodinného rozpočtu. Zaměřte se na „hříšné“ položky. Hrajte si se svým rozpočtem. Jste předsedy vlády a ministři svých financí a ministři svého zdraví. Mnoho štěstí!"

Kolik rodin s příjmy pod uváděnou průměrnou mzdou, kolik důchodců s měrou důchodu 10 000 Kč (důchodci s touto výší důchodu tvoří 2/3 všech důchodců) si může hrát se svým rozpočtem? A určitě se necítí být ministři svých financí, natož předsedy vlády.

V kapitole IV. "A občan se ptá", se v odpovědi na otázku "Komu zůstanou vybrané poplatky?"

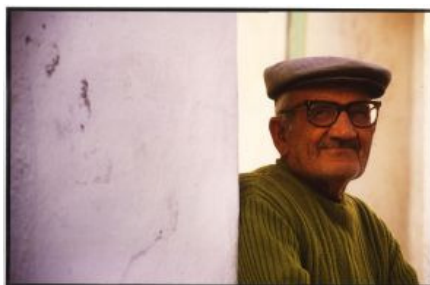
občan dovídá: "Poplatky zůstanou tomu, kdo je vybírá. Čili lékaři, nemocnici či lékárně".

Kdo má skutečně prospěch z poplatků?

A tady pan ministr zabodoval. Když na konci měsíce sečtou v ordinaci, nebo v lékárně všechny ty třicetikoruny, vědí o kolik si zvedli svůj hrubý měsíční příjem. Investice, neinvestice, ať si argumentuje kdo chce a jak chce. **Toto polepsení mezd lékařů a lékárníků stát jednoduše přenesl na pacienty.** V případě, že by součet vybraných poplatků skončil v moři státního rozpočtu a tam se skutečně spravedlivě hospodařilo, bylo by to pro občanů přátelnější. Ale tento způsob výběru hotových peněz jako na trhu nebo v kostele není povzbudivý ani důstojný obou stran.

Pokud se argumentuje tím, že třicetikorunový poplatek reguluje návštěvnost lékařských zařízení, proč se znovu odevzdává v lékárnách, tam přeci dojde už jednou zregulovaný pacient. A navíc platí za každou položku, proč? Za trest, že mu nestačí jeden lék?

Na straně čtyři pan ministr o českém lidu píše, že mu je milejší hazard než jeho zdraví. Článek nese název "Hazard nad zdraví" a podle statistiky Češi prosadí ročně téměř 100 miliard korun, přičemž šance na výhru je mizivá a vedle toho nám 30 korun jako poplatek za návštěvu u lékaře přijde příliš i když získáváme hmatatelnou hodnotu – zdravotní službu. Proč se poplatek pokládá znovu a někdy zdvojnásobený také na pult lékárny se zde nevysvětluje. Dále podle statistiků zaměstnanec v domácnosti bez dětí dá zhruba dvojnásobek peněz na alkohol a tabák než na zdraví. Kteří Češi to jsou, co si mohou dovolit prosázet uvedené miliardy? A jsou to rodiče dětí s průměrnými, či podprůměrnými příjmy? Jsou to důchodci? Jsou to ti důchodci, co mají měsíční výměru pod deset tisíc korun?

Je toto opravdu argument vhodný pro takovouto „reformu“ zdravotnictví? Umí si pan ministr představit jak si své příjmy tato skupina občanů „užívá“?

Jak je možné stavět proti sobě peníze, které protečou sázkovými kanceláři, herními automaty a vydají obyčejných rodin, vydají pracujících občanů a občanů v důchodovém věku. V jakém vztahu vůči sobě vůbec jsou?

Je možné z prosázených 100 miliard korun zkonstruovat jakousi kolektivní vinu a použít to jako argument, či protiváhu poplatkům pacientů za návštěvu lékaře, poplatkům v lékárně za léky tímto lékařem předepsané, poplatkům za sanitku, která přijela ke starému člověku, který z nějakého důvodu zkolaboval, poplatkům za to že se nový člověk narodil?

Modelový výpočet měsíčních nákladů

Tabulka s návrhem stravování - celkem na sedm dní (jako příklad je uveden jídelníček pro jeden den – pozn. red.), vychází z použití výchozích surovin v nejnižších pořizovacích cenách na trhu, např. chléb nejlevnější konzumní 1 200 gramů za 29 Kč. Vůbec se neuvažuje o vybočení ze základní obživy směrem k různým lahůdkám, dražšímu masu, lepším a chutnějším rybám, delikátnějším salámům a šunkám, vybranějším sýrům, kvalitnějším pečivu. A už vůbec se neuvažuje o biopotravinách. V takovém případě by suma za stravování vylétla strmě nahoru. Takže v momentě výměru důchodu se zásadně musí změnit chování a uvažování občana a rozhodně musí zapomenout na komfortní užívání si z nabídky, která sice je široká, leč pro něj nedostupná.

Příklad jídelníčku:

Snídaně	Mléko 3 dcl Koblih 1 ks	5,50 5,-	Σ 10,50
Svačina	Banán 1 ks (35,-/kg) Jogurt bílý	8,50 6,-	Σ 14,50
Oběd	Polévka květáková Eidam obal 150 gr (139,-/kg) Mouka, vejce, strouhanka Bramborová kaše, máslo	15,- 16,50 4,- 5,-	Σ 40,50
Svačina	Houska Sýr šunkový Džus pomerančový 2 dcl	2,50 10,- 4,50	Σ 17,00
Večeře	Párky 250 gr (110,-/kg) Rohlik 2 ks Pivo 2,5 dcl	27,50 5,- 3,-	Σ 35,50
Na celý den	Matonni 1,5 l	13,-	Σ 13,-
Celkem			Σ 131,-

Z modelového jídelníčku vyplývá, že průměrné denní náklady na jídlo jsou cca 140 Kč/den, což dělá měsíčně 4 200 Kč.

Vzorové menu nepočítá s ničím takovým, čemu říkáme pochutiny, s jakýmikoliv cukrovinkami typu Tatranka, Fidorka, čokoláda, a to ani s tou nejlevnější, bonboniéra je naprosto vyloučena, a nakonec tam není zakomponováno ani „Kafe“. Nejsou v něm zahrnuty položky typu kečup, okurky, majonézy, koření, olej apod.

Uvažujme vzorovou dvojici důchodců: on s důchodem 8 400,-, ona s důchodem 7 200,-, v součtu 15 600 Kč.

Počítejme náklady:

Bydlení	5 000 Kč
Drogerie	400 Kč
Doprava	1 500 Kč
Lékař	200 Kč
Telefon	300 Kč
Kultura, sport	300 Kč
Ošacení, obuv, služby	800 Kč
Celkem	8 500 Kč

Jak je vidět z výpočtu, jídelníček v takto situovaných rodinách se musí diametrálně lišit od jídelníčku vzorového. Prostě ti lidé nějak žijí a obývají se „málem“ a nekvalitou, protože musí sáhnout po zboží s nejnižšími cenami. A to neuvažujeme situaci, kdy lidé bydlí v nájemném bytě a platí nájem např. 5 000 Kč/měsíc. Pak už to nevychází vůbec.

Opravdu si pan ministr může myslet, že také důchodci a rodiny s nižšími, případně i s průměrnými příjmy se mohou zařadit mezi ty Čechy, kteří prosadí ročně téměř 100 miliard korun?

Opravdu si pan ministr myslí, že důchodci s průměrným důchodem a rodiny s dětmi s nízkými příjmy se stravují v rychlých občerstveních a krmí se hamburgery? Že důchodcům zbývá na nějaké dobré víno? Na alkohol? Jsou možná takoví, ale ti pravděpodobně musí ubrat na jídle, zrovna tak jako kuřáci, protože finanční prostředky vynaložené na tyto neřesti jim prostě musí chybět.

DOŠLO DO REDAKCE

Pokračování ze str. 3

Takže když pan ministr říká, že za čokoládu klidně zaplatíme, zatímco třicet korun u lékaře, (ale znovu v lékárně, někdy ve dvojnásobku při dvou položkách) se nám zdá příliš, mýlí se. Tu čokoládu, nebo cokoliv jiného neřestného, třeba dobré kafe, si nemohli dát ani doposud, aniž by to nebylo na úkor něčeho jiného.

Těch třicet korun samozřejmě u lékaře zaplatí, protože nejde je nezaplatit, těch dalších třicet nebo šedesát v lékárně (za nic) samozřejmě zaplatí, protože nejde je nezaplatit. Když se k tomu připočte případný doplatek za lék je to již alarmující a má to dopad na ostatní vydání a laborování jak s penězi vyjít.

Závěrem v jedné větě: **Ministr zdravotnictví a potažmo celá vládnoucí garnitura ve skutečnosti neví a zřejmě ani nechce vědět jak se vlastně žije lidu v této zemi tam dole.**

(redakčně kráceno)

Z. Nováková, Praha 4

Jste pro zvýšení věku odchodu do důchodu?

V měsíci dubnu proběhla mezi příznivci zdravého rozumu anketa ohledně zvyšování věkové hranice pro odchod do důchodu, které navrhuje vláda. Více než 80% příznivců jsou proti prodloužení věku odchodu do důchodu tak, jak to navrhuje vláda. Na druhou stranu, většina příznivců chápe, že dochází k demografickým změnám a že je nutné důchodový systém vylepšit.

Hlavní argumenty proti zvyšování věku odchodu do důchodu: malá střední délka života obyvatel České republiky (důchodci si – zejména muži – důchodu příliš neužijí), nedovedou si představit, že by lidé pracovali i v 65 letech (po šedesátce s každým rokem znatelně klesá výkonnost), lidé ve vyšším věku mají různá zdravotní omezení (těžko budou hledat vhodné uplatnění), starší lidé jsou častěji nemocní (to, co stát „ušetří“ na důchodech, to naopak vyplatí na nemocenské).

Hlavní argumenty pro zvýšení hranice odchodu do důchodu: obyvatelstvo stárne, nerodí se děti – nejsou nové pracovní síly, chtějí pracovat déle – cítí se na to.

Výsledky ankety mezi příznivci zdravého rozumu ohledně vládou zamýšleného zvyšování věku odchodu do důchodu na 65 let.

• pro zvýšení	13 %
• proti zvýšení	81 %
• neví	6 %

Téma ankety pro měsíc červen:

Souhlasíte s uznáním Kosova?

Vaše názory posílejte prostřednictvím webových stránek www.szr.cz, odkaz „Napište nám“.

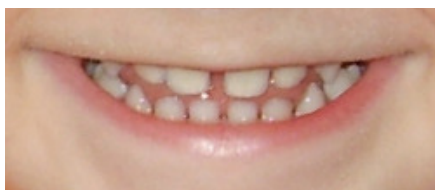

Strana zdravého rozumu
ROZUM A CIT

Zasmáli jsme se ...

Tiskem nedávno proběhla zpráva, že Fond dopravy bude financovat dálniční nadchod pro medvědy za téměř půl miliardy korun. Stavba bude stát na Ostravsku, kde překlene dálnici D47. Paradoxem je, že ve zmíněné oblasti medvěda nikdy nikdo neviděl. Nadchod si údajně prosadily ekologické organizace.

Původně se uvažovalo ještě o dalším mostě – a to pro losy (!), poněvadž medvěd a los se nesmějí potkat na jednom mostě. Od stavby samostatného losího nadchodu se nakonec upustilo. ... Alespoň dílčí vítězství zdravého rozumu.

České zdravotnictví a prevence?

Mám dvě malé děti (ve věku 6 a 8 let) a tak jako obvykle jsem si nedávno nechala předepsat dvě balení léku ZYMAFLUOR (200 x 0,25 mg). Léčivo obsahuje Natrii fluoridum, dodává zubům dítěte fluor, používá se k prevenci zubního kazu. Jaké bylo moje překvapení, když mi lékárnice oznámila, že maximální úhrada VZP byla snížena z cca 80 Kč (tedy téměř plné ceny) na 1 Kč (!) a tudíž se mi nevyplatí platit 30 Kč za recept. Díky její radě jsem „ušetřila“ 28 Kč. Ušetřila je v úvazkách proto, poněvadž ve srovnání s nedávnou dobou jsem zaplatila nesrovnatelně vyšší částku.

Jak je vůbec něco takového možné? Stále se mluví o prevenci, ale skutek utek. Když si uvědomíme, že povinné preventivní prohlídky u zubních lékařů byly zrušeny, že stát má nedostatek zubních lékařů, že studentů stomatologie je také nedostatek, nelze to nazvat jinak než krizí a chaosem. Nedávno navíc Česká stomatologická komora přišla s návrhem, aby si pacienti hradili amalgámové plomby sami ze svého. Cena se odhaduje na 300 až 500 Kč. Toto opatření má údajně motivovat lidi k lepší péči o svůj chrup. Nabízí se otázka – proč si vlastně platíme zdravotní pojištění? Proč platíme odborníky, vládu, když neumějí nic lepšího vymyslet?

Pojďme se podívat, jak vypadá prevence zubního kazu např. ve Švýcarsku, které nám může být vzorem nejen v této oblasti. Švýcarsko je známo tím, že se u mladé a střední generace téměř nevyskytuje zubní kaz. Za tímto výsledkem stojí mj. více než třicetileté úsilí Thomase Marthalera, profesora stomatologie v Curychu. Pokud ještě v roce 1964 měli dvanáctiletí Švýčáci v průměru 7,9 zubu napadených zubním kazem,

v roce 1996 to bylo pouhých 0,8. Podíl školáků bez zubního kazu pak z dřívějšího 1 % stoupl na dnešních 62 %.

Tajemství tohoto úspěchu spočívá ve zdánlivě maličkosti – a to v důsledném používání fluoridovaných zubních past dvakrát denně a navíc v užívání jedlé soli s obsahem fluoridu.

Úspěch dr. Marthalera spočívá ovšem také ve skutečnosti, že minimálně třikrát do roka navštěvují žáky základních škol odborně vyškolené pracovnice, které s dětmi znovu a znovu procvičují řádné čištění zubů. Přesně podle rčení „opakování matka moudrosti“ si tak děti zažívají základní předpoklady účinné prevence proti zubnímu kazu, které si sebou posílá nesou po celý život.

České děti si o takové péči mohou nechat jen zdát. Pro to, abychom se přiblížili stavu ve Švýcarsku, je nutné zlepšit propagaci fluoridované soli. Ta by se měla stát běžnou součástí všech školních jídel. Pravidelný přísun fluoru a dostatečná péče o chrup totiž – jak ukazují zkušenosti ze Švýcarska - odsouvají potřebu zubní náhrady v průměru o celých 22 let.

Na příkladu Švýcarska je patrné, jak vypadá opravdový veřejný zájem. Obávám se, že v České republice jdeme přesně opačným směrem. Viz transformace nemocnic, privatizace zdravotních pojišťoven, atd.. Je jasné, že nadřazeny jsou zájmy soukromé, aneb jak nedávno v televizním vystoupení řekl lidovecký poslanec Ludvík Hovorka: „Diktatura proletariátu byla nahrazena diktaturou kapitálu, která je uplatňována prostřednictvím politických stran.“

Š. K., Brno